

Ondernemend Onderzoekend Eigenwijs

Veiligheidsplan

2022-2023

Gewenste aanpassingen

- Kloppende inhoudsopgave
- Hoofdstuk 5: willen we een protocol cyberpesten? Gaan we er dan wat mee doen? --> checken bij directie
- Hoofdstuk 6: Internetprotocol --> checken bij de ICT'er (David) of dit protocol zo klopt.

Inleiding

In de missie van onze school staat dat wij kinderen vanuit onze christelijke identiteit en met respect voor het unieke van ieder kind, willen uitdagen zich veelzijdig en optimaal te ontwikkelen. Wij willen dat kinderen hun eigen verantwoordelijkheid nemen en zelfstandig en kritisch en respectvol leren samen te leven. Op onze scholen is aandacht voor elkaar en worden onze medewerkers uitgedaagd zich verder te ontwikkelen in hun professionaliteit. Door snelle technologische ontwikkelingen verandert de maatschappij waarin kinderen opgroeien enorm snel. Televisie, computers, digitale camera's, mobiele telefoons, de kinderen van nu kunnen nauwelijks zonder. De hele dag door krijgen ze informatieprikkels, ze communiceren veel en lijken ook een stuk mondiger. Bovendien moeten ze flexibel blijven, want morgen kan alles weer anders zijn. Zo'n andere wereld vraagt van ons, opvoeders en onderwijzers, een plek waarin we er alles aan doen om dit in een veilige context plaats te kunnen laten vinden.

Hoofdstuk 1 – Visie op gedrag

In onze visie, die uitgebreid terug te vinden is in de schoolgids, staat dat wij staan voor kwalitatief goed en ondernemend onderwijs. Vanuit een persoonlijke sfeer zorgen we dat ieder kind zich gehoord en gezien voelt. Kinderen komen tot leren in een omgeving waarin ze zich veilig en geaccepteerd voelen. Om in een sociaal veilige omgeving tot leren te komen, bevorderen we sociaal gedrag. We handelen als school, leerlingen en ouders vanuit de kernwaarden: 'autonomie', 'verantwoordelijkheid' en 'respect'. Deze kernwaarden van gedrag passen bij onze kernwaarden van ondernemend leren: 'onderzoekend', 'veilig' en 'betrokken'. Wat deze waarden betekenen voor onze leerlingen, leerkrachten en ouders, staat beschreven in onze 'Visie op gedrag'.

Sociale veiligheid en sociaal-emotionele ontwikkeling dragen bij aan het voorkomen van gedragsproblematiek binnen en buiten de klas. Op Kon-Tiki gebruiken we KiVa als een preventief programma voor basisscholen dat zich richt op sociale veiligheid en het tegengaan van pesten. Het programma richt zich op positieve groepsvorming en sociaal-emotionele ontwikkeling (SEL).

Hoofdstuk 2 – Sociale veiligheid op Kon-Tiki

Met KiVa worden de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen gestimuleerd. Zo verbeteren de sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat op school. KiVa is als programma in september 2022 volgens het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) als effectief bewezen voor de positieve effecten op het terugdringen van slachtofferschap en pestgedrag, de toename van schoolwelbevinden en zelfvertrouwen en de afname van depressieve symptomen.

Werkwijze KiVa

Aan de hand van tien thema's wordt één keer per week een KiVa les gegeven, die zich richt op groepsvorming en het creëren van bewustwording bij leerlingen. In het algemeen gaat het in deze lessen om onderwerpen als: respectvolle communicatie, groepsdruk, de sfeer in de groep, de verschillende rollen in de groep en het voorkomen van pesten.

Naast de les waarin deze onderwerpen met verschillende werkvormen aan bod komen, is er ook iedere week een preventief groeps gesprek. Tijdens het wekelijkse groeps gesprek wordt het functioneren van de groep besproken. Er kunnen allerlei zaken besproken worden die ondersteunend zijn aan de lessen, maar daarin kunnen ook actuele onderwerpen aan bod komen.

In de onderbouw worden deze lessen ondersteund met rollenspel met een knuffel.

Uitgangspunt is dat de groep zich verantwoordelijk leert te voelen voor het algemeen welzijn in de klas.

Leerlingen die te maken hebben met problemen in de klas, leren strategieën om problemen op te lossen.

Extra

Naast de preventieve groeps gesprekken, kunnen er curatieve groeps gesprekken ingezet worden als er (individuele) problemen in de groep zijn. Deze gesprekken zijn oplossingsgericht.

Mochten er gerichte maatregelen nodig zijn, die niet in de groep besproken of opgelost kunnen worden, is er nog de steungroep aanpak en herstelaanpak. Deze worden beiden gedaan door iemand van het KiVa-team, de leerkrachten in de school die hierin getraind zijn.

De steungroep aanpak start met een gesprek met de gepeste leerling om een beeld van de situatie te krijgen. Daarbij wordt gekeken welke kinderen het gepeste kind zouden kunnen helpen of steunen.

Daarna volgt een gesprek met de steungroep, daar zitten ook kinderen in die betrokken zijn bij het pesten.

De verantwoordelijkheid voor het oplossen van het pesten wordt aan de kinderen in de steungroep gegeven.

Zij komen met concrete oplossingen om de situatie te verbeteren en gaan deze in de praktijk brengen. Een week na het gesprek met de steungroep volgt een evaluatie met de leerling en de steungroep afzonderlijk om te kijken of de situatie is verbeterd. Meestal is het pesten dan gestopt.

Als het pesten niet is gestopt, volgt een tweede ronde met gesprekken. Ook kan een herstelaanpak ingezet worden. Dan neemt het KiVa-team een deel van de verantwoordelijkheid terug en maakt met de pesters een plan van aanpak om het pesten te stoppen.

We werkwijze is geformaliseerd in het Pestprotocol (hoofdstuk 4).

Hoofdstuk 3 – Sociale veiligheid monitoren

Op Kon-Tiki doen we er alles aan om leerlingen een veilige werkplek te bieden. Dit is nodig om pesten actief tegen te gaan. Om uiteindelijk te weten of de kinderen Kon-Tiki als een veilige plek ervaren is het nodig om dit te meten en te monitoren. Op die manier krijgen we inzicht in de sociale veiligheid en kunnen we passende maatregelen treffen.

Doel

We willen dat kinderen de school als een veilige plek ervaren. Wanneer aan deze basisvoorwaarde is voldaan zijn kinderen in staat om optimaal van het onderwijs te genieten.

Scholen moeten volgens de wet met behulp van de monitor inzicht krijgen in drie belangrijke aspecten van veiligheid:

- hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school,
- hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid,
- hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Binnen Kon Tiki nemen we twee keer per jaar de monitor van KiVa af om antwoord te geven op deze vragen.

Wat doen we concreet?

- In de groepen 3 t/m 8 beantwoorden de leerlingen in oktober en april de vragen van de KiVA monitor.
- Aan de hand van de uitkomst en observaties van de leerkracht wordt er een groepsplan gedrag opgesteld.
- Leerlingen die afwijkend scoren op de lijsten worden in de groepsbespreking met de intern begeleider besproken, waarna er gezamenlijk actie ondernomen wordt in overleg met ouders.

Wat als de aanpak niet afdoende is?

- Wanneer er sprake is van pesten kan de hulp van de pestcoördinator ingezet worden.
- Wanneer het welbevinden van leerlingen zorgelijk blijft kan de intern begeleider extra hulp vragen aan externe instanties, uiteraard in overleg met ouders.

Borging

- de afname van de vragenlijst(en) is opgenomen in de jaarkalender
- de resultaten en mogelijke acties worden twee keer per jaar tijdens de groepsbespreking met de intern begeleider besproken.

Hoofdstuk 4 – Pestprotocol

Pestprotocol

Het pestprotocol is erop gericht om alle betrokkenen (medewerkers, ouders en leerlingen) op de hoogte te brengen van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen. Het beschrijft wat er onder pesten verstaan wordt, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is, als er gepest wordt. Met dit pestprotocol maken we duidelijk dat pesten niet wordt getolereerd en dan onze school er alles aan zal doen om pestgedrag te voorkomen.

Met dit pestprotocol willen alle betrokken bij Kon-Tiki laten zien dat:

- alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig mogen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- we kinderen willen leren om samen te werken aan een veilige omgeving
- we kinderen handvatten willen geven om samen pesten tegen te gaan
- we door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, alle kinderen in de gelegenheid stellen om met veel plezier naar school te gaan.

Plagen en pesten

We spreken van plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het gedrag bij plagen is onschuldig en het gaat meestal om een vorm van spel. Plagen wordt door de betrokkenen niet bedreigend of echt vervelend gevonden. Plagen is niet systematisch (steeds weer opnieuw) en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat.

We spreken van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend gedrag. Het is bedreigend en moeilijk te stoppen.

Wat kan je doen om pesten te voorkomen?

Pestgedrag komt minder voor in een veilig en goed schoolklimaat. Een positieve sfeer en betrokkenheid op elkaar vormen daarbij de basis. Alle medewerkers, maar vooral de leerkrachten, spelen daarbij een belangrijke rol.

Om pestgedrag onder de aandacht te brengen bij de kinderen en leerkrachten, besteden we hier extra aandacht aan in de 'Week tegen pesten' (in september).

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen. En zelfs als het pestgedrag wordt opgemerkt, weten omstanders niet altijd hoe ze ermee om kunnen gaan. Daarom hebben we een pestprotocol gemaakt. Leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel en andere schoolmedewerkers hebben een taak (samen met de ouders en de leerlingen zelf) bij het tegengaan van pesten.

Leerlingen moeten weten dat ze hulp kunnen krijgen van volwassenen in de school en hierom durven vragen. Dit kan direct bij de leerkracht, direct bij de APC'er (anti-pest coördinator) of via de brievenbus van de APC'er

Leerkrachten hebben vooral een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om

pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de APC'er om hulp en overleg in gang te zetten. Leerkrachten houden ook groeps gesprekken, hebben aandacht voor de sfeer in de groep en het functioneren van individuele leerlingen in de groep. Ze maken afspraken en groepsregels met de klas en zorgen ervoor dat deze regels nageleefd worden.

Alle medewerkers dienen oog te hebben voor de signalen van leerlingen. Ze dienen interesse te tonen en te luisteren naar wat de leerlingen te vertellen hebben.

Ouders moeten allereerst goed op de hoogte te zijn van het pestprotocol. Belangrijk is dat de ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus genomen worden. Daarnaast moet de school de ouders van leerlingen ook steun bieden. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. Eventueel kan de school verwijzen naar deskundige hulpverleners.

In het **schoolbeleid** moet er structureel worden ingezet op een positieve groepsvorming in de klassen door middel van training van de leerlingen, leerkrachten en andere schoolmedewerkers.

De **anti-pest coördinator** kan in alle gevallen hulp bieden aan alle bovengenoemde partijen in de vorm van adviezen en tips. Tevens bewaakt de APC'er het proces rondom de activiteiten om het pesten te voorkomen en bij de aanpak van het pesten.

Wie zijn betrokken bij een pestprobleem?

Bij pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pester(s), de zwijgende middengroep, de medewerkers en de ouders. Om pesten aan te pakken is het nodig dat alle partijen betrokken worden bij de uitvoering van het beleid. Dit wordt de **vijsporen aanpak** genoemd.

1. De gepeste leerling

Het probleem wordt serieus genomen door de leerkracht en er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen. Er wordt de leerling hulp aangeboden door de leerkracht, intern begeleider en de APC'er.

2. De pester

De leerling wordt met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor het slachtoffer geconfronteerd. Er wordt geprobeerd de achterliggende oorzaken voor het pestgedrag boven tafel te krijgen. Er wordt de leerling hulp aangeboden door de leerkracht, de intern begeleider of de APC'er.

3. De zwijgende middengroep

De leerkracht of APC'er bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen uit de groep hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie.

4. De medewerkers

De school zorgt dat alle medewerkers voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden en minder kans krijgt. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

5. De ouders

Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundigen.

Plan van aanpak

Wanneer gemaakte afspraken (incidentenregistratie) niet nagekomen worden, stelt de leerkracht vast dat er sprake is van pesten en treedt het Plan van aanpak in werking. In dit Plan van aanpak worden alle afspraken bijgehouden. Dit document wordt bewaard in Parnassys bij de gepeste leerling(en) en de pester(s).

STAP 1:

De leerkracht heeft een gesprek met de betrokken leerlingen. Het gesprek met de pester(s) heeft o.a. een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn worden schriftelijk vastgelegd in het plan. Ouders van beide partijen worden geïnformeerd.

Rol leerkracht: Gesprek met slachtoffer, pester en ouders. Formuleren van probleem en concrete afspraken maken. Registreren.

Rol van APC-er: Leerkracht maakt bij deze stap melding bij de APC-er. APC-er kan indien gewenst leerkracht ondersteunen.

STAP 2:

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de leerkracht en/of APC'er binnen een termijn van 3 weken. Pestincidenten worden vastgelegd in de incidentenregistratie.

Rol leerkracht: observeren en registreren. Terugkoppeling naar ouders.

Rol APC-er: Ondersteunende rol bij eventuele gesprekken in deze fase.

STAP 3:

Als het pestgedrag niet stopt, volgt na 3 weken een tweede gesprek met de pester(s), ouders van deze leerling(en), leerkracht en de intern begeleider. De pester(s) krijgt opnieuw 3 weken om zijn gedrag aan te passen, tevens kan externe begeleiding ingezet worden om wel tot gedragsverandering te komen.

Rol leerkracht: Gesprekken, samen met IB en APC'er groepsplan opstellen, plan tussentijds evalueren.

Rol APC-er: Ondersteuning bij opstellen groepsplan. Na gestelde termijn met leerkracht groepsplan evalueren.

STAP 4:

Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een (definitieve) verwijdering van de pester(s), hierbij volgt de school de PCBO procedure 'Schorsing en verwijdering'.

Borging

Jaarlijks op agenda:

- Het pestprotocol met veiligheidsplan 1x per jaar laten terugkomen op een teamvergadering.
- Het pestprotocol met veiligheidsplan 1x per jaar laten terugkomen op een MR vergadering.
- Het pestprotocol 1x laten terugkomen op een vergadering van de leerlingenraad.
- Het pestprotocol 2x per jaar terug laten komen op een bouwvergadering
Eerste vergadering van november en eerste vergadering van maart.
- Jaarlijks aandacht voor pesten tijdens 'De week tegen pesten' in september.
Op de eerste bouwvergadering van het schooljaar.
- Incidenten worden bijgehouden in de incidentenregistratie in Parnassys.

Ondernemend Onderzoekend Eigenwijs

Hoofdstuk 5 – Protocol voor cyberpesten (MOET HERZIEN)

Hoofdstuk 6 – Internetprotocol (MOET HERZIEN)

Wat doen wij als school?

Het Internet is een wereldwijd netwerk van miljoenen computers en computernetwerken, zonder centrale controle of eigenaar. Een onbegrensde informatiebron en tegelijk ook communicatiemedium. Op het internet gelden er geen beperkingen over het soort informatie dat beschikbaar wordt gesteld. De meeste internetgebruikers hebben positieve ervaringen met internet. Maar er zijn, net zoals in elke samenleving, risico's. Het internet kent, net zoals de "gewone" samenleving, de meest uiteenlopende bewoners. Door het opstellen van een internetprotocol proberen wij als school de kinderen het internet veilig te laten gebruiken.

Met welk doel doen we dit?

Door het opstellen van een internetprotocol proberen wij als school de risico's te beperken. We kunnen heel wat maatregelen treffen. Het is echter onmogelijk en soms onwenselijk alle risico's uit te sluiten. Als school dienen we in overleg met alle geledingen (Directie, MR, team, etc.) te komen tot verantwoorde keuzes, die passen bij de visie, geloofsvertuiging en regelgeving van onze school.

Hoe krijgt het vorm binnen onze school?

Met behulp van een zgn. firewall en een goed antivirusprogramma kunnen we ons relatief eenvoudig beschermen tegen virussen.

Ook is het belangrijk goede passwords te gebruiken om het hackers moeilijker te maken. Passwords dienen geregeld gewijzigd te worden.

Het gebruik van het internet als informatiemiddel is een faciliteit die alle leerlingen onder de knie moet krijgen. Daarbij is het gewenst om de strategie van het begeleidend confronteren toe te passen.

Heel belangrijk is het dat leerkrachten zelf beschikken over voldoende internetvaardigheden.

Docenten moeten zich bewust zijn van de mogelijke risico's die internetgebruik met zich meebrengt.

Zorg ervoor dat kinderen positieve ervaringen krijgen met internet. Blijf de verrichtingen van de kinderen volgen, blijf vragen wat ze gedaan hebben. Laat de kinderen tonen wat ze gedaan hebben op internet.

We passen op onze school het principe toe van achteraf filteren (dit is mogelijk op de server) en wel door achteraf na te gaan waar leerlingen zijn geweest. **Expliciete seksuele zoekresultaten worden gefilterd middels de extensie Safe Search.** Ook tijdens het werken op de computers is het mogelijk dat de leerkracht meekijkt vanaf een andere werkplek waar de kinderen op dat moment mee bezig zijn op de computer. We spreken ook af dat er sancties volgen bij het overtreden van de vastgestelde internetregels (zie bijlage 5).

Tenslotte spreken wij als school met leerlingen en personeel gebruiksvoorwaarden af.

AVG wet

Vanaf mei 2018 is de Wet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. We hebben daarvoor de volgende maatregelen getroffen.

- Alle Chromebooks, laptops en I-Pads gaan 's nachts achter slot en grendel in de magazijnen.
- Wanneer er niet op een device gewerkt wordt, wordt deze vergrendeld (⏏️ windowstoets ingedrukt houden en vervolgens de L-toets indrukken).
- Alle communicatie over leerlingen met zorginstellingen verloopt eerst via de directeur.

Met opmerkingen [DB1]: Ik check even bij onze bovenschoolse ICT'er welke afspraken er nu zijn gemaakt rondom firewall en antivirusprogramma's. Er is sinds de migratie aardig wat veranderd.

Met opmerkingen [DB2]: We werken inmiddels volledig in de Cloud. Dus niet met een server. Het filteren gebeurt nu vooral door tijdens het werken met de leerlingen mee te kijken. Achteraf wordt dit niet gedaan.

Met opmerkingen [DB3]: Doen we dit?

- Privacygevoelige informatie ligt niet los in de klas, maar wordt bijvoorbeeld in een la met slot opgeborgen.
- Alle digiborden en Chromebooks werken via MOO er moet dus altijd eerst ingelogd worden.
- Alle vaste computers worden vastgezet (op bijvoorbeeld bureau of tafel).

Met opmerkingen [DB4]: klas.nu is MOO geworden